

Zdraví a internet

Jak mění internet zdravotní péči?

Alena Černá
PSY279

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

EVROPSKÁ UNIE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jaké jsou možnosti výzkumu veřejného zdraví prostřednictvím SNS?

- Twitter – sledování vzorců chřipkových epidemií (Lampos and Cristianini 2010)
- Tweety typu „frčím na Zyrtecu, zatracený alergie“ nemusí být ničím zajímavé, když ale analyzujeme milióny příspěvků...?
- Kontrola správného užití léků (zkoumalo se opět u chřipkových epidemií)
- Šíření informací týkajících se zdraví mezi mladými lidmi (Vance, Howe, and Dellavalle, 2009) – výhody – rychlost, nízké náklady; nevýhody – ztráta autorství, chybějící odkazy na zdroj, prezentování názorů coby faktů

Jaké jsou možnosti výzkumu veřejného zdraví prostřednictvím SNS?

- Twitter – hledání vzorců nemocí, nejpoužívanějších medikamentů a způsobů samoléčby (Paul & Dredze, 2011) – zmiňují, že lidé se často léčí sami a nevyhledají lékařskou pomoc, a že např. za pomoci Twitteru lze toto monitorovat a zkoumat – je to žádoucí? („Velký bratr“?)

Sociální sítě, technologie a vztah lékař-pacient

- Hello Health, u nás – mojeambulance.cz
- <http://www.youtube.com/watch?v=6PfYlyrkhdK>
- <http://www.youtube.com/watch?v=1qqyYkbUG4Y>
- Další otázky etiky – nerovnost vztahu lékař/pacient často vnímána jako žádoucí (autorita, moc); lékaři s otevřenými FB profily – jak to může narušit vztah a léčbu?
- Těžko rozlišitelná hranice, kdy je žádoucí setkat se s lékařem fyzicky a kdy ne (a to na obou stranách)

Second Life

- Edukace pacientů, zvyšování povědomí o nemocech, podpůrné komunity, tréninková platforma pro různé lékařské účely, terapie online, marketing firem...
- <http://www.youtube.com/watch?v=pmTXGQ2BhUA>
- <http://www.youtube.com/watch?v=bYYc9Dk2NQk>
- <http://www.youtube.com/watch?v=LQ1HIg7lcvQ>

Second Life

- Jako nástroj tzv. „patient empowerment“
- Disinhibice, sdílení informací, vytvoření skutečné komunity tam, kde by to jinak bylo obtížné (autismus aj.)
- Schopnost relativizovat co je „normální“ – viz. autismus
- Ale: rizika závislostního chování; je to skutečně platforma pro nácvik, nebo pacienta ještě víc „uzavře“ do virtuálního světa (například v případě vzácných chorob, psychických potíží...)?

Příběh Carly Fleishmann

- <http://www.youtube.com/watch?v=GIDESTbJ158&feature=youtu.be>
- <http://www.youtube.com/watch?v=KmDGvquzn2k>

Alternativní léčba a internet

- Complementary medicine – typicky vyhledávaná pacienty při chronických zdravotních potížích, u nás chápána jako opozitum „klasické“ medicíny (není tomu tak všude)
- Lékaři často chápána negativně; do jisté míry dáno obavou o pacienta a úspěšnost léčby (strach z nevhodné „medikace“, zneužívání nemocných)
- Výhody x nevýhody?

ICT, internet a zdravotně postižení

- Nevidomí – mají kognitivní mapu stránek, chybí vizuální vodítka, musí být navrženy tak, aby se načítlo vše; slabozrakost – pomůcky, sledování písmen zvlášť – náročnost na čas
- Neslyšící – čeština je cizí jazyk, rodný jazyk je znaková řeč – jen vizuálně se jazyk naučit nedá; nemyslí ve slovech, navíc znakový jazyk ani není sjednocen
- Informace pro neslyšící bývají formou videozáznamu (i když většina z nich trochu česky umí)

Literatura

- Beard, L., Wilson, K., Morra D., Keelan J. (2009). A survey of health-related activities on second life. *J Med Internet Res.* 11(2).
- Pujazon-Zazik, M., & Park, M. J. (2010). To tweet, or not to tweet: Gender differences and potential positive and negative health outcomes of adolescents' social internet use. *American Journal of Men's Health*, 4, 77–85.
- Paul, M., and Dredze, M. 2011. A model for mining public health topics from twitter. Technical report, Johns Hopkins University.
- Vance, K., Howe, W., & Dellavalle, R. P. (2009). Social internet sites as a source of public health information. *Dermatologic Clinics*, 27, 133-136.